

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

М. В. ГУБІНА

ПРОГРАМА І РОБОЧА ПРОГРАМА
НАЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Містобудування (спец. курс)

для студентів 4 курсу денної форми навчання за напрямом підготовки
1201 (6.060102) «Архітектура», спеціальності «Містобудування»

Харків ХНАМГ 2010

Програма і робоча програма навчальної дисципліни «Містобудування (спец. курс)» для студентів 4 курсу денної форми навчання за напрямом підготовки 1201 (6.060102) «Архітектура», спеціальності «Містобудування» / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: М. В. Губіна, В.М. Шавкун – Х.: ХНАМГ, 2010. – 24 с.

Укладач: проф., канд.арх. М.В. Губіна

Рецензент: проф., докт. арх. Крижановська Н.Я.

Рекомендовано кафедрою Архітектурного і ландшафтного проектування, протокол № 8 от 9 .02 2010

ЗМІСТ

	Стор.
ВСТУП.....	4
1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	6
1.1. Мета, предмет та місце дисципліни.....	6
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни.....	6
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги.....	7
1.4. Рекомендована основна навчальна література.....	7
1.5. Анотації програми навчальної дисципліни.....	8
2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	11
2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи.....	11
2.2. Зміст дисципліни.....	12
2.3. План лекційного курсу	16
2.4. План практичних (семінарських) занять	18
2.5. Індивідуальні завдання (ІНДЗ).....	18
2.6. Самостійна робота студентів	19
2.7. Засоби контролю та структура залікового кредиту	20
2.8. Інформаційно-методичне забезпечення	23

ВСТУП

Містобудування, як спеціальний напрямок архітектурного та інженерно-технічного проектування, охоплює широке коло завдань та проблем. Набуваючи характер комплексного територіально-просторового проектування, воно повинно прикладати значні сили на вирішення великої кількості проблем, що накопичувались упродовж останніх десятиріч:

- розміщення різноманітних *функціонально-територіальних* об'єктів у планувальній структурі міста;
- розміщення *сельбищних територій та жилої забудови* за комплексом вимог та створення *комфортного архітектурно-просторового* середовища міста у цілому, та жилих новоутворень;
- створення оптимальних умов життєдіяльності для населення за допомогою досконалого та ефективного впровадження *об'єктів інженерної та транспортної інфраструктури*;
- створення комфортних умов обслуговування населення міста у галузях *соціальної сфери, а також торгівельно-побутової, розважальної іт.д*
- розміщення об'єктів *рекреаційних, культурно релаксаційних, оздоровчих* і т. за умов використання ландшафтно-природного потенціалу міст.

У сучасних умовах розвитку наукових знань та пошуку інноваційних підходів до проектування зі застосуванням інформаційних технологій суттєво змінюється й характер проектування.

Системно-ієрархічна методологія у містобудування має відбиватися у зборі інформації та роботі з нею за допомогою створення відповідних функціонально-планувальних і об'єктних баз і банків даних.

Велика увага приділяється розвитку містобудівної теорії й практики, спрямованої на підвищення ефективності проектних.

У цьому руслі має сенс обумовити й відокремлення деяких напрямків наукового знання та створення новітніх дисциплін, спрямованих на подолання протиріч між фундаментальними традиційними дисциплінами та їх адаптаціями до нових вимог та викликів. Така дисципліна, яка би відбивала би

й численні зміни у плануванні міст та проектно-будівельній діяльності - має задачі відпрацювати їх по крокам у моніторинговому режимі. Предметом вивчення та засвоєння навчального матеріалу є розгляд численних проблем містобудівної науки, викликаних не лише інформаційно-технологічною революцією у проектуванні, але й зумовлених бурхливим розвитком ринкових відносин на Україні, у тому числі й у проектно-будівельній галузі. Упорядкуванню містобудівних інформаційно-проектних даних з метою досконалого управління міським середовищем та передбачення наслідків діяльності проектувальників повинна сприяти дана дисципліна.

Програма навчальної дисципліни “Містобудування (спец.курс)” розроблена на основі:

- ГСВОУ “Освітньо-кваліфікаційна характеристика бакалавра напряму підготовки 1201 Архітектура”, 04.06.2004 р. № 452 (з 2006р. напрям 6.060102 - “Архітектура”)
- ГСВОУ МОНУ “Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра напряму підготовки 1201 ”Архітектура, 04.06.2004 р. № 452 (з 2006 напрям 6.060102-“Архітектура)
- СВО ХНАМГ Навчальний план підготовки бакалавра за спеціальністю – «Містобудування», 2006р.

Програма навчальної дисципліни “Містобудування (спецкурс) ухвалена кафедрою “Архітектурного і ландшафтного проектування “ протокол №__від_____та Вченою радою Містобудівельного факультету протокол №__від _____р.

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1 Мета, предмет та місце дисципліни

Мета курсу—ознайомити студентів з головними теоретичними поняттями та положеннями, що складають методологію містобудівного проектування з врахуваннями сучасних міських умов.

Ціль—створення оптимальних умов для життя та діяльності населення міст за допомогою формування: комфортного, естетичного та виразного міського середовища.

Методологія містобудування розглядає дану дисципліну, як *систему теоретичних основ та поглядів* на формування забудови міст, як технологію проектної містобудівної діяльності засобами засвоєння визначних функціонально-просторових, архітектурно-планувальних та технічно-конструктивних рішень у світовій практиці.

Предметом вивчення дисципліни є розгляд основних закономірностей у формування міст на прикладі їх еволюційно-революційних перетворень задля застосування у проектно-будівельній практиці позитивних та ефективних рішень.

Місце дисципліни у структурно- логічній схемі підготовки фахівця:

Перелік дисциплін, на які безпосередньо спирається вивчення даної дисципліни	Перелік дисциплін, вивчення яких безпосередньо спирається на дану дисципліну
1. Теоретичні основи проектування	1. Реконструкція та реставрація міського середовища
2. Основи ергономіки	2. Теорія містобудування
3. Історія мистецтва та містобудування	3. Ландшафтний дизайн

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

Модуль 1. Типологічні завдання містобудівного проектування.

ЗМ 1.1 Містобудівні та архітектурно-планувальні методи формування міського середовища. Фактори, впливаючі на її формування.

1. Призначення та місце дисципліни. Поняття містобудування. Сучасні уявлення про планувальну структуру міста
2. Ретроспектива формування міського середовища. Цілі та завдання сучасного містобудування. Класифікація міст.

3. Природне середовище. Передпроектний аналіз.

4. Функціональне зонування, зонінг. Структурно-планувальні елементи міста

ЗМ 1.2.Архітектурно-планувальні особливості, принципи та прийоми формування забудови територій різного функціонального призначення

1. Сельбищна зона

2. Промисловість та промзони, складські зони. Їх значення у планувальній структурі міста. Класифікації підприємств.

3. Архітектурно-планувальні рішення територій: промислових, комунально-складських, рекреаційних, системи центрів. Методологія аналізу проектних містобудівних рішень за різними факторами.

ЗМ 1.3.Транспортна інфраструктура міста та система зовнішнього та внутрішнього транспорту.

1. Ієрархія рівней містобудівного проектування у зв'язку з поняттям вуличної мережі. Поняття транспортної інфраструктури.

2. Міський транспорт, його класифікація та характеристики. Цілі та завдання транспортного обслуговування. Планувальні вимоги до трасування мереж.

3. Зовнішній транспорт та планувально- просторові особливості проектування забудови територій залізничного, автомобільного, водного та повітряного транспорту.

Модуль 2 Політика забудови міст та містобудівна реконструкція

ЗМ 2.1 Ієрархія містобудівних документів, політика забудови міст, новітні проектні технології.

1. Генеральний план та нормативні документи на забудову міст.

2. Сучасні технології у містобудуванні та політика забудови

3. Тенденції й перспективи розвитку міст України та світовий досвід

4. Стандарти забудови земельних ділянок.

5. Структура жилих територій, їх зонування та забудова, планувально-просторова організація.

ЗМ 2.2Методологія містобудівної реконструкції

1. Цілі реконструкції та характер використання просторово-територіальних резервів міста

2. Впорядкування планувальної структури міста

3.Планувально–просторові прийоми реконструкції жилої забудови.

4. Реконструкція промтериторій та підприємств.

5. Підземна урбаністика

6. Естетичні та композиційні прийоми формування центральних суспільних просторів, міст відпочинку.

7. Методи та прийоми оздоровлення міського середовища та створення комфорту за комплексом факторів.

1.3. Освітньо- кваліфікаційні вимоги

Вміння та знання	Сфери діяльності	Функції діяльності у виробничій сфері
Повинен знати: Еволюцію формування містобудівних об'єктів проектування. Планувально-просторову структуру містобудівних об'єктів проектування різного функціонального призначення (територія та забудова) Вміти оцінити архітектурно-планувальну та композиційну цінність об'єктів містобудівного проектування	Виробнича, соціальна, проектна	Проектна, науково-дослідна, проектно-виробнича, організаційно-управлінська

1.4. Рекомендована основна навчальна література

Основна література.

13. Н.Яргина, Я.В. Косицкий, В. В. Владимиров и др. Основы теории градостроительства - М.:, Стройиздат, 1986, 325 с.
2. Белоконь Ю. М., Фомін І. О. Наука і творчість в архітектурі - К.:, Логос, 2006, 207 с.
3. Губина М.В. Градостроительный менеджмент и мониторинг - К.:, Вира- Р, 2002, 235 с.
4. Губіна М. В. Формування жилої забудови у містах - К.:, ВПОЛ, 1994, 140 с.
2. Островский В. Современное градостроительство – М.:, Стройиздат, 1979, 204 с.
3. ДБН 360- 92 ** Планування та забудова міських населених міст – К. :, Будівельник, 1993, 48 с.

Додаткова література

1. Гутнов А.Э. Мир архитектуры- М.:, Молодая гвардия, 1985, 345 с.
2. Бочаров Ю. П., Кудрявцев О. К. Планировочная структура современного города – М.:, Стройиздат, 1972, 160 с.
3. Реконструкция крупных городов, под ред. Лаврова В. А.- М. :, Стройиздат, 1987
4. Горохов В. А., Лунц Л.Б. Парки мира – М.: Стройиздат, 1985

5. Крыжановская Н. Я. Основы ландшафтного дизайна – Х., ХДАМГ, 2001, 204с.
6. Залеская Л. С., Микулина Е. И. Ландшафтная архитектура – М., Стройиздат, 1979, 235 с.
7. Безлюбченко О. С., Завальний О. В. Урбаністика- Х., ХДАМГ, 2002, 140с.
8. Бархин Б. Г. Методика архитектурного проектирования – М., Стройиздат, 1982
9. Формирование архитектурной композиции города – под ред. Белоусова В. Н.- М., Стройиздат, 1984, 220с.
10. Архитектурная композиция садов и парков- под. Ред. Вергунова А. П. 1980, 253 с.
11. Губіна М. В. Проектування та проектна справа- Х., ХНАМГ, 2006, 240с.
12. Цайдлер Х. Многофункциональная архитектура – М., Стройиздат, 1986
13. Голубев Г. Е. Подземная урбаністика – М., Стройиздат, 1979, 230 с.
14. Бунин А. В. История градостроительного искусства, т 1 – М., Стройиздат, 1979, с. 495
15. Бунин А. В., Саварненская Т. Ф. История градостроительного искусства, т. 2- М.: Стройиздат, 411с.
16. Смоляр И. М. Новые города- М., Стройиздат, 1973, 150 с.

1.5. Анотації програми навчальної дисципліни

АНОТАЦІЯ

Мета курсу-ознайомлення студентів з принципами та прийомами формування містобудівних об'єктів та комплексів з урахуванням впливових факторів та містобудівної ситуації. Засобами є застосування архітектурно-планувальних та просторових методів формування міського середовища.

Предметом вивчення дисципліни є сучасні теоретичні розробки та погляди на архітектурно-планувальну організацію антропогенного середовища міст.

Дисципліна складається з двох модулів:

Модуль 1. Типологічні завдання містобудівного проектування

ЗМ1.1 Містобудівні та архітектурно-планувальні методи формування Міського середовища. Поняття містобудування. Сучасні уявлення про планувальну структуру. Фактори ,впливаючі на її формування

ЗМ1.2 Архітектурно- планувальні особливості ,принципи та прийоми формування забудови територій різного функціонального призначенням.

ЗМ1.3 Транспортна інфраструктура та система зовнішнього та внутрішнього транспорту.

Модуль 2 Політика забудови міст та містобудівна реконструкція

ЗМ 2.1 Ієрархія містобудівних документів, політика забудови, новітні технології проектування.**ЗМ 2.2** **Методологія містобудівної реконструкції**

АННОТАЦИЯ

Цель курса—ознакомление студентов с принципами и приемами формирования градостроительных объектов и комплексов с учетом факторов влияния и градостроительной ситуации.

Способами проектирования является применение архитектурно-планировочных и пространственно-композиционных методов для формирования городской среды.

Предметом изучения дисциплины являются современные теоретические разработки и взгляды на архитектурно-планировочную организацию антропогенной среды городов.

Дисциплина состоит из двух модулей:

Модуль 1. Типологические задачи градостроительного проектирования

ЗМ1.1 Градостроительные и архитектурно-планировочные методы формирования городской среды. Факторы, влияющие на ее формирование

ЗМ 1.2 Архитектурно-планировочные особенности, принципы и приемы формирования застройки территорий разного функционального назначения.

ЗМ1.3 Транспортная инфраструктура города и система внешнего и внутреннего транспорта

Модуль 2 Политика застройки городов и градостроительная реконструкция

ЗМ2.1. Иерархия градостроительных документов, политика застройки городов и инновационные проектные технологии

ЗМ 2.2 Методология градостроительной реконструкции

ANNOTATION

The purpose of course is the acquaintance of students with the reception of forming of object town-planning subsystem and territories distribution of various character factors and fundamentals situations.

The means of project environment of town-planning is applicable the methods of town territories architectural management and space-composition of the town. Course made of two modules:

The modules 1.

Tipologiya of tasks is formed architectural environment of the towns.

ZM-1.1 Methods is formed by of town-planning and environment of town.

ZM 1.2 Architectural specifics of town formation and principles formation of building territories by various factors.

ZM 1.3 The project of town-planning with PK technologys.

The modules 2.

Contemporaneous methods of town–planning project in conditions by reconstruction

ZM 2.1 Classification typical conditions and situations is formed by town-planning

ZM 2.2 Methodologys and rolments in domine reconstruction of town- planning.

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1 Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи

Таблиця 2.1

Призначення: підготовка спеціалістів	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів відповідних ECTS – 3,5 Модулів – 2 Змістовних модулів – 5 Загальна кількість годин – 126	Напрямок: Архітектура, ” 6.120102 Спеціальність :6.120100 Містобудування Освітньо-кваліфікаційний рівень - Бакалавр	Статус дисципліни – вибіркова Рік підготовки –4-й Семестр - 7-8 Лекції – 52 год Практичні – 16 год Самостійна робота 58 год. Вид підсумкового контролю: 7 семестр – залік 8 семестр - екзамен

Примітка :співвідношення кількості годин аудиторних занять та самостійної роботи 50% на 50%

Структура робочої програми навчальної дисципліни “Містобудування ” наведена у таб. 2.2

Таблиця 2.2 - Структура навчальної дисципліни

Спеціальність шифр, а бreviat	Всього Кредит /год.	Семестри	Аудит	Лекції	Практик	Сам Роб.	РГЗ	КОНТ	КП	Екзамен	Залік/семе
6.120100 містобудування (денна форма навч)	3,5/126	7-8	68	52	16	58	-	-	-	8	7

У процесі навчання студенти отримують необхідні знання під час проведення аудиторних занять: лекційних, практичних.

Найбільш складні питання винесено на розгляд під час практичних занять. Велике значення у процесі занять і закріплення знань займає самостійна робота студента. Усі види занять розроблені відповідно до положень Болонської декларації.

2.2 Зміст дисципліни

Модуль 1 Типологічні задачі задачі містобудівного проектування

ЗМ1.1 Містобудівні та архітектурно-планувальні методи формування міського середовища

Тема 1 Вступ. Призначення та місце дисципліни. Поняття містобудування. Планувальна структура міста.

Містобудування, як інструмент управління територіями. Еволюція містобудівних змін та фактори, що їх обумовлюють перспективи розвитку міст. Поняття містобудівної системи. Типологія міст з різних ознак.

Тема 2. Ретроспектива формування міського середовища. Цілі і завдання сучасного містобудування. Класифікація міст.

Поняття генплану та планувальної структури міста. Фактори, що обумовлюють розподіл територій: рельєф, його види та форми.

Тема 3. Природне середовище. Передпроектний аналіз.

Ландшафтно-екологічний підхід до природного середовища. Передпроектний аналіз. Сценарії, оновлення, обмеження, реабілітації.

Тема 4. Функціональне зонування, зонінг. Структурно-планувальні елементи міста.

Поняття зонування. номативні вимоги, зонінг. Формування забудови різного функціонального призначення.

ЗМ 1.2.Архітектурно-планувальні особливості, принципи та прийоми формування забудови територій різного функціонального призначення

Тема 5 Сельбищні території. Формування жилих територій. Структура жилих територій. Сегментація забудови жилих територій та їх організація.

Тема 6. Промисловість, промзони та складські території.

Значення промислових підприємств у плануванні міста. класифікації підприємств з різних ознак.Рішення промислових майданчиків.Складська зона. Архітектурно-планувальні вимоги.

Тема 7 Система центрів і СТЦ міста.

Класифікація центрів з різних ознак таїх параметри. Особливості архітектурно-планувальної системи центрів. Фактори, що впливають на розміщення центрів. Приклади з світової практики архітектурних рішень різноманітних центрів.

Тема 8 Території зелених насаджень міста та системи рекреацій.

Значення зелених насаджень та їх роль у планувальній структурі.система зелених насаджень міста і мережа рекреацій. Рослинний матеріал, щл застосовується при формуванні рекреацій різного рівня.

ЗМ 1.3. Транспортна інфраструктура міста та система зовнішнього та внутрішнього транспорту.

Тема 9. Вулично-дорожня мережа вимоги до трасування.

Класифікація вулиць та доріг за різними ознаками. Параметри вулиць, доріг. Вимоги до трасування вулиць, магістралей. Транспортне обслуговування населення та транспортно-планувальний модуль.

Тема 10. Міський транспорт.

Транспортна інфраструктура. Класифікація видів транспорту та їх характеристики. Вимоги до розташування територій різних видів міського транспорту. Моделі організації транспортного руху в місті.

Тема 11. Зовнішній транспорт.

Залізничний та автомобільний

Поняття полоси відводу залізнодорожньої станції, параметри. Класифікація станцій. Вимоги до розташування територій. Споруди та забудова територій. Об'єкти вокзалів та терміналів як архітектурні споруди. Автовокзали та їх планувально- просторова організація.

Тема 12. Повітряний та водний транспорт.

Характеристика аеропортів та аеровокзалів. Вимоги до розташування територій. Споруди та забудова територій. Архітектурно- планувальне рішення аеропортів.

Модуль 2 Політика забудови міст та містобудівна реконструкція

ЗМ 2.1 Ієрархія містобудівних документів, політика забудови міст, новітні проектні технології.

Тема 13. Генеральний план та нормативні документи на забудову міст.

Поняття генплану міста та його складових. Ієрархія рівней містобудівного проектування, масштаби та рівень проробки архітектурних рішень. Застосування сучасних технологій проектування та політика забудови міст.

Тема 14. Тенденції й перспективи розвитку міст України та світовий досвід.

Передумови містобудівного розвитку міст України й обмеження. Напрямки розвитку м. Харкова згідно генплану. Прикладі світового досвіду розвитку міст.

Тема 15. Жила забудова та класифікація жилих будинків.

Комфортність жилого середовища та екологічний фактор. Класифікація та номенклатура багатоповерхових жилих будинків. Конструктивні особливості жилих будинків. Типи багатоповерхових жилих будинків.

Тема 16 Стандарти забудови земельних ділянок різного функціонального призначення.

Основні вимоги до параметрів ділянки та характеру обмежень. Голвні техніко – економічні показники забудови. Окремі вимоги до забудови.

ЗМ 2.2 Методологія містобудівної реконструкції

Тема 17 Жилий район.

Поняття про житловий район. Параметри, межі. Функціональне зонування та ФПО. Центр житлового району та його склад. Вулична мережа жилого району. Система обслуговування.

Тема 18. Квартал та мікрорайон

Поняття ФПО. Планувально- просторова організація мікрорайону, кварталу. Організація транспортного та пішохідного руху.

Тема 19 Формування малоповерхової забудови.

Поняття квартальної забудови, параметри. Особливості розміщення та впливи на планувально – просторову організацію. Типологія малоповерхових будинків з різних ознак.

Тема 20 Планувально-просторова організація жилої забудови у крупних містах.

Історичні та інші передумови. Особливості типології будинків та сучасні прийоми ППО.

Тема 21 Реконструкція міста та впорядкування планувальної структури.

Реконструкція жилих кварталів та системи обслуговування. Реконструкція вулично- дорожньої мережі. Реконструкція промвузлів та промтериторій і забудови підприємств.

Тема 22 Інженерна інфраструктура міста.

Поняття та склад. Характеристики окремих видів систем життєзабезпечення та розташування споруд.

Тема 23 Реконструкція паркових територій та зон відпочинку.

Поняття реконструкції рекреацій та її межі. Передпроектний аналіз та проектні сценарії реконструкції.

Тема 24 Підземна урбаністика.

Історія та передумови освоєння підземного простору. Характеристики і використання підземних просторів. Функціональні передумови формування підземних систем. Переваги ріреєкового транспорту як структурної основи формування ГТК.

Розподіл часу за модулями та змістовними модулями у таблицях 2.3

Таблиця 2.3. розподіл часу за змістовними модулями для денної форми навчання.

Модулі (семестри) та змістовні модулі	Всього Кредит/ годин	Лекції	Семінари Практичні	Лаборат.	СМС
Модуль 1 Типологічні задачі розташування територій з різних ознак	3/ 72	26	4	-	29
ЗМ1.1 Містобудівні та архітектурно-планувальні методи формування міського середовища	0.5/ 18	8		-	9
ЗМ1.2 Архітектурно-планувальні особливості, принципи та прийоми формування забудови територій різного функціонального призначення	0.6 / 22	10	2		10
ЗМ1.3 Транспортна інфраструктура міста та система зовнішнього та внутрішнього транспорту	0.9/ 32	8	2		10
Модуль 2 Політика забудови міст та містобудівна реконструкція		26	12		29
ЗМ2.1 Ієрархія містобудівних документів, політика забудови міст, новітні проектні технології.		8	8		14
ЗМ2.2 Методологія містобудівної реконструкції		18	4		15

2.3 План лекційного курсу

Таблиця 2.4- План лекційного курсу навчальної дисципліни

№	Зміст	Кількість годин денне навч.
1	2	3
Модуль 1	Типологічні задачі розташування територій з різних ознак	26
ЗМ 1.1-	Містобудівні та архітектурно-планувальні методи формування міського середовища	8
1.	Вступ. Призначення та місце дисципліни. Поняття містобудування. Планувальна структура міста.	2
2	Ретроспектива формування міського середовища. Цілі і завдання сучасного містобудування. Класифікація міст.	2
3	Природне середовище. Передпроектний аналіз. Сценарії, оновлення, обмеження, реабілітації.	2
4	Функціональне зонування, зонінг. Структурно-планувальні елементи міста.	2
ЗМ 1.2	Архітектурно-планувальні особливості, принципи та прийоми формування забудови територій різного функціонального призначення	10
5.	Сельбищні території	2
6.	.Промисловість території підприємства	2
7	Система центрів і СТЦ міста.	4
8	Території зелених насаджень міста та системи рекреацій	2
ЗМ 1.3	Транспортна інфраструктура міста та система зовнішнього та внутрішнього транспорту	8

Продовження табл.

1	2	3
9.	Вулично-дорожня мережа вимоги до трасування	2
10.	Міський транспорт	2
11.	Зовнішній транспорт та його території, вимоги до організації	2
12	Повітряний та водний транспорт.	2
Модуль 2 Політика забудови міст та містобудівна реконструкція		26
ЗМ 2.1 Ієрархія містобудівних документів, політика забудови міст, новітні проектні технології.		8
13	.Генеральний план та нормативні документи на забудову міст.	2
14	Тенденції й перспективи розвитку міст України та світовий досвід.	2
15	.Сучасні технології у містобудуванні та політика забудови.	2
16	Стандарти забудови земельних ділянок різного функціонального призначення.	2
ЗМ 2.2Методологія містобудівної реконструкції		18
17	Жилий район	4
18	. Квартал та мікрорайон	2
19	Формування малоповерхових забудови.	2
20	Планувально-просторова організація жилої забудови	2
21	Реконструкція міста та впорядкування планувальної структури. Реконструкція пром вузлів та підприємств.	2
22	Інженерна інфраструктура міста.	2
23	Реконструкція паркових територій та зон відпочинку	2
24	Підземна урбаністика	2

2.4 План практичних (семінарських) занять

План практичних (семінарських) занять для студентів денної форми навчання
Таблиця 2.5.

Зміст	Кількість годин Денне навчання
Видача завдань та методичних вказівок-топозйомки та ситуаційні плани	2
Факторна оцінка ситуації	2
Містобудівний аналіз ситуації з розробкою схем: функції забудови, аналізу просторів, композиції, перспективних зображень.	4
Комплексна оцінка факторів	2
Виявлення ландшафтно-природних компонентів з розробкою схем план просторової організації.	2
Проектні пропозиції щодо архітектурно-планувального збагачення ситуації.	4
разом	16

2.5 Індивідуальні завдання (ІНДЗ)

Програмою дисципліни передбачено виконання індивідуального завдання .

Для студентів *денної форми навчання* пропонується виконання самостійно обстежень містобудівної ситуації.

Завдання надається у вигляді креслення забудови відповідного функціонального типу (з її відозмінами-моніторингу).

У межах практичних занять–заповнення вихідних даних, аналіз одержаних даних та корегування останніх на методичному посібнику-виданій керівником робочої зошити.

Мета–даної роботи –

- орієнтація студента на місцевості,
- вміння прочитати план забудови;
- встановити зміни у функціонально-планувальній організації забудови, що настали у наслідок нового будівництва будинків споруд;
- вміти прочитати зміни у організації доріг, проїздів, майданчиків і т.д.
- встановити реконструктивні дії у існуючий забудові;
- проаналізувати стан існуючої забудови з нормативних вимог
- (розриви, інсоляція, аерація, функціональне використання, техніко-економічні показники і т.д.)

Індивідуальне завдання вважається зарахованим, якщо студент виконав усі поставлені задачі у повному обсязі та отримав необхідний результат- висновок

щодо оптимальної зміни функціонально-планувальної організації заданої ділянки (території) за нормативними вимогами.

У процесі виконання роботи студенти можуть частково на практичних заняттях вибрати тему дослідження, об'єкт, напрямок та межі вивчення природи (ділянки) та задати питання щодо вибраної або узгодженої з викладачем теми.

Розрахунково-графічне завдання вважається зарахованим, якщо студент виконав усі поставлені задачі у повному обсязі та отримав необхідний результат, у вигляді досконало виконаної роботи, відповів на усі питання щодо даної теми та міг надати приклади пристосування теорії до практики.

Зарахована робота є допуском до заліку у 6 семестрі, як на денній так і на заочній формах навчання.

2.6 Самостійна робота студентів

Для опанування матеріалу дисципліни “Містобудування окрім лекційних, практичних (семінарських) занять, тобто аудиторної роботи, значна увага повинна приділятися самостійній роботі.

Основні види самостійної роботи студента:

1. Вивчення основної та додаткової літератури
2. Робота з довідковими матеріалами
3. Натурне обстеження заданої містобудівної ситуації
4. Підготовка до практичних занять
5. Підготовка до проміжного й підсумкового контролю
6. Виконання самостійного (індивідуального) завдання

Найменування теми	Кількість годин
Тема 1 Соціально-демографічний фактор та територіальні особливості міст. Великі та малі міста.	4
Тема 2 Екологічний фактор та екосистеми у районному плануванні	6
Тема 3 Історико-культурне середовище міста та містобудівна політика	8
Тема 4 Система міських рекреацій та міст відпочинку	8
Тема 5 система центрів обслуговування населення	10
Тема 6 Функціонально-просторова та планувально-композиційна організація міського центру	8
Тема 7 Реконструкція міських територій /методологія/	8
Тема 8 Підземна урбаністика	6
Разом	58

2.7 Засоби контролю та структура залікового кредиту

Види контролю і їх стислий зміст	Обсяг у годинах
1. Контрольні роботи з теоретичних знань /реферати/	24
2. Практичні заняття – закріплення теорії	16
3. Самостійна практична і теоретична робота	20
4. Тести з курсу	4

Система оцінювання знань, вмінь, навичок студентів передбачає оцінювання всіх форм вивчення дисципліни.

Перевірку й оцінювання знань студентів викладач проводить у наступних формах:

1. Оцінювання роботи студента у процесі практичних (семінарських) занять;
2. Оцінювання виконання індивідуального завдання.
3. Оцінювання засвоєння питань самостійного вивчення.
4. Проведення проміжного контролю (тести, ККР)
5. Проведення підсумкового контролю (залік)

Засоби контролю та структура залікового кредиту для студентів денної форми навчання

Види і засоби контролю (тестування, контрольні роботи, індивідуальні роботи)	Розподіл балів, %
Модуль 1 Поточний контроль змістовних модулів	
ЗМ 1.1 -тестування	15%
Індивідуальна робота	15%
ЗМ 1.2 Поточний контроль	
Контрольна робота	
Практичні заняття	
Тестування	15%
ЗМ 1.3 Поточний контроль	
Контрольна робота	15%
Тестування	
Підсумковий контроль Модулю 1	60%
Залік	
1 варіант – залік за результатами по-точного контролю;	
2 варіант – Залік за результатами кон-трольної роботи та тестування.	40%

Продовження табл.

1	2
Всього за модулем	100%
Види і засоби контролю(тестування, контрольні роботи, індивідуальні роботи)	Розподіл балів ,%
Модуль2 Поточний контроль змістовних модулів	
ЗМ 2.1 - тестування	20%
Індивідуальна робота	20%
ЗМ 2.2 Поточний контроль	
Контрольна робота	
Практичні заняття	20%
Тестування	
Підсумковий контроль Модулю 1	60%
Іспит	40%

Порядок поточного оцінювання знань студентів денної форми навчання.

Поточне оцінювання здійснюють під час проведення практичних (семінарських) занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Об'єкти поточного контролю :

- 1) індивідуальне навчально-дослідне завдання (РГЗ)
- 2) практичні заняття
- 3) самостійна робота
- 4) поточний контроль (тести, ККР)

Оцінку “відмінно ” ставлять за умов відповідності виконаного завдання студентів та його усної відповіді на поставлені викладачем питання за усіма зазначеними критеріями. Відсутність тої чи іншої складової знижує оцінку

Контроль систематичного виконання практичних (семінарських) занять, самостійної роботи

Оцінювання проводять за такими критеріями:

- 1) результативність роботи студента протягом семестру;
- 2) розуміння та ступінь засвоєння теорії методології вирішення проблем, що розглядаються;
- 3) ступінь засвоєння практичних навичок на теоретичній базі у практичних заняттях
- 4) ступінь самостійності вирішення проблем;
- 5) ознайомлення та вміння користуватися наведеною літературою та сучасними тенденціями з поставлених питань;
- 6) Уміння провадити розрахунки та оцінювати надані ситуації за комплексом критеріїв;

7) Володіння логікою, структурою дослідження та висновків у викладанні матеріалу та при захисті проектних рішень

Контроль виконання поставлених задач при проведенні практичних занять здійснюється у 6 семестрі. За успішне та систематичне (у зазначений термін) виконання усіх змістовних модулів студент отримує оцінку “відмінно, або за поточний контроль та особливо дотепно виконане індивідуальне завдання разом з поточним контролем. Оцінка “добре–при виконанні студентом 80% завдань та поточному контролі за деякими похибками.

При виконанні студентом складових поточного контролю на 15% при відсутності тестування–оцінка “задовільно ” Якщо якась з складових не виконана зовсім (індивідуальне завдання–РГЗ, або контрольна робота)–оцінка знижується на долю, відповідну процентному співвідношенню задачі.

Критерії оцінювання індивідуального навчально-дослідного завдання

Контроль виконання ІНДЗ здійснюється протягом 6 семестру. Успішне й систематичне виконання підрозділів гарантує результативність всієї роботи, яка контролюється у практичних заняттях.

Критерії оцінки:

- 1)результативність роботи студента протягом семестру;
- 2)розуміння та ступінь засвоєння теорії методології вирішення проблем, що розглядаються;
- 3)ступень засвоєння практичних навичок на теоретичній базі у практичних заняттях
- 4)ступень самостійності вирішення проблем;
- 5)ознайомлення та вміння користуватися наведеною літературою та сучасними тенденціями з поставлених питань;
- 6)Уміння провадити розрахунки та оцінювати надані ситуації за комплексом критеріїв;
- 7)Володіння логікою, структурою дослідження та висновків у викладанні матеріалу та при захисті проектних рішень

У відповідності до програми навчальної дисципліни “Міський моніторинг і основи проектної справи ” на останньому практичному занятті проводять захист індивідуальних завдань та контрольних робіт.

А по завершенні змістовних модулів–впроваджується тестування з тематики змістовного модуля. Для оцінки рівня відповідей тестів використовуються критерії оцінювання у балах.

Проведення підсумкового заліку з Модулю 1 та 2

Викладач оцінює роботу студента оцінкою “зараховано ” по результатах:

виконання тестів–більш ніж 60 % вірних відповідей

виконання індивідуального завдання (на основі натурних обстежень містобудівної ситуації)

виконання індивідуального завдання (РГЗ) , або контрольної роботи

2.8 Інформаційно-методичне забезпечення

Таблиця-Інформаційно–методичне забезпечення

Бібліографічні описи, Інтернет адреси	
1. Рекомендована основна навчальна література	
1.ГубинаМ.В. Основи градостроитель-ного менеджмента и мониторинга–К.;Втра – Р, 2002,С. 243	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2
2. Губіна М.В.Міський моніторинг та основи проектної справи- Конспект лекцій,-Х.:ХНАМГ, 2009, С.94	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2
3.Губіна М. В. Формування жилої забудови у містах-К.; ВІПОЛ, 1994, С. 136	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2
4. Губина М. В. Рабочая тетрадь для практических занятий студ.3.курса ГСХ “Городской мониторинг і основи проектного дела – Х. ХНАМГ, 2006, с.48	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2
2. Додаткові джерела	
1. Бранч М. Проектирование город-ской среды– М.:,Стройиздат, 1979, С. !40	ЗМ1.1, ЗМ 1.2
-	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2
ЗКонторовичИ.Я.,РивкинаА.Б. Рациональное использование террито-рии городов – М.:, Стройиздат, 1986, С. 172	ЗМ 1.1
4. Боголюбов С.А. Экология 3М 1.1 - м.:, Знание, 1997, С.320	
3. Методичне забезпечення	
1.Методические указания к выполнению практических и самостоятельных работ по курсу” Городской мониторинг- и менеджмент” Сост.Губина М. В. – Х.ГАГХ, 2003, С,45	ЗМ 1.1, ЗМ1.2
2. Мет одические” указания к курсу Реконструкция городской застройки студ.спец. ГСХ состав. Семенов В,Т, Губина М. В.- Х.:, ХИИГХ, 1992, С. 42	ЗМ 1.1, ЗМ1.2
3. Конспект лекцій – укл. Семенов В. Т. Губіна М. В. Основи містобудівного моніторингу та менеджменту–Х. ХДАМГ, 2001, С. 80	ЗМ 1.1, ЗМ1.2
4. INTERNET ресурси	
1. Цифровий депозиторій ХНАМГ //WWW ksame.ua	ЗМ 1.1, ЗМ1.2

Навчальне видання

Губіна Марія Володимирівна

Програма і робоча програма навчальної дисципліни «Містобудування (спец. курс)» для студентів 4 курсу денної форми навчання за напрямом підготовки 1201 (6.060102) «Архітектура», спеціальності «Містобудування»

План 2010, поз. 34 Р

Підп. до друку 26.03.2010 р.

Друк на ризографі

Тираж 10 пр.

Формат 60x84 1/16

Ум. друк. арк. 1,0

Зам. № 6167

Видавець і виготовлювач:

Харківська національна академія міського господарства,

вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rectorat@ksame.kharkov.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи: ДК №731 від 19.12.2001